

Matematická analýza II

Milan Pokorný

Přednáška 23.3.2022

9 Mocninné řady

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad I

Definice (1 Mocninná řada D 10.1.1)

Nechť $\{a_n\} \subset \mathbb{C}$ a $z_0 \in \mathbb{C}$. Pak řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} a_k (z - z_0)^k$$

nazýváme *mocninnou řadou se středem* z_0 . Čísla a_k nazýváme *koeficienty* mocninné řady.

Věta (1 Absolutní konvergence mocninné řady)

Nechť $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z^k$ je mocninná řada. Nechť existuje $z_1 \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ takové, že řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z_1^k$ konverguje. Potom pro všechna $z \in \mathbb{C}$, $|z| < |z_1|$ řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z^k$ konverguje absolutně.

9 Mocninné řady

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad I

Definice (1 Mocninná řada D 10.1.1)

Nechť $\{a_n\} \subset \mathbb{C}$ a $z_0 \in \mathbb{C}$. Pak řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} a_k (z - z_0)^k$$

nazýváme *mocninnou řadou se středem* z_0 . Čísla a_k nazýváme *koeficienty* mocninné řady.

Věta (1 Absolutní konvergence mocninné řady)

Nechť $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z^k$ je mocninná řada. Nechť existuje $z_1 \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ takové, že řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z_1^k$ konverguje. Potom pro všechna $z \in \mathbb{C}$, $|z| < |z_1|$ řada $\sum_{k=1}^{\infty} a_k z^k$ konverguje absolutně.

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad II

Věta (2 O konvergenci mocninné řady V 10.1.3)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Položme

$$R := \frac{1}{\limsup_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{|a_k|}} \quad \text{s konvencí } \frac{1}{0} = \infty \text{ a } \frac{1}{\infty} = 0.$$

Pak

- (i) řada $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$ konverguje absolutně na B_R
- (ii) řada $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$ nekonverguje na $\{z \in \mathbb{C} : |z| > R\}$
- (iii) existuje-li $\lim_{k \rightarrow \infty} \left| \frac{a_k}{a_{k+1}} \right|$, pak se rovná R
- (iv) existuje-li $\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{|a_k|}$, pak se rovná $\frac{1}{R}$.

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad III

Lemma (1 L 10.1.9)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Mocninné řady $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$ a $\sum_{k=1}^{\infty} k a_k z^{k-1}$ mají stejný poloměr konvergence.

Věta (3 Derivace mocninné řady V 10.1.11)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Pak pro $x \in (-R, R)$, kde $R \geq 0$ je poloměr konvergence příslušné mocninné řady, platí

$$\left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right)' = \sum_{k=1}^{\infty} k a_k x^{k-1}.$$

Důsledek (1 Důsl 10 1 13)

Každá mocninná řada na svém kruhu konvergence definuje nekonečněkrát spojitě diferencovatelnou funkci.

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad III

Lemma (1 L 10.1.9)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Mocninné řady $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$ a $\sum_{k=1}^{\infty} k a_k z^{k-1}$ mají stejný poloměr konvergence.

Věta (3 Derivace mocninné řady V 10.1.11)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Pak pro $x \in (-R, R)$, kde $R \geq 0$ je poloměr konvergence příslušné mocninné řady, platí

$$\left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right)' = \sum_{k=1}^{\infty} k a_k x^{k-1}.$$

Důsledek (1 Důsl 10 1 13)

Každá mocninná řada na svém kruhu konvergence definuje nekonečněkrát spojitě diferencovatelnou funkci.

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad III

Lemma (1 L 10.1.9)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Mocninné řady $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$ a $\sum_{k=1}^{\infty} k a_k z^{k-1}$ mají stejný poloměr konvergence.

Věta (3 Derivace mocninné řady V 10.1.11)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$. Pak pro $x \in (-R, R)$, kde $R \geq 0$ je poloměr konvergence příslušné mocninné řady, platí

$$\left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right)' = \sum_{k=1}^{\infty} k a_k x^{k-1}.$$

Důsledek (1 Důsl 10 1 13)

Každá mocninná řada na svém kruhu konvergence definuje nekonečněkrát spojitě diferencovatelnou funkci.

9.1 Základní vlastnosti mocninných řad IV

Věta (4 Integrace mocninné řady V 10.1.14)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{C}$.

(i) Pro $x \in \mathbb{R}$ ležící uvnitř konvergenčního kruhu platí

$$\int \left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right) dx = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{a_k}{k+1} x^{k+1} + C.$$

(ii) Jestliže $a, b \in (-R, R)$, kde R je poloměr konvergence řady $\sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k$, potom platí

$$\begin{aligned} (\mathcal{R}) \int_a^b \left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right) dx &= (\mathcal{N}) \int_a^b \left(\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right) dx \\ &= \sum_{k=0}^{\infty} (\mathcal{N}) \int_a^b a_k x^k dx = \sum_{k=0}^{\infty} (\mathcal{R}) \int_a^b a_k x^k dx. \end{aligned}$$

9.2 Vztah mezi mocninnými a Taylorovými řadami I

Definice (2 Taylorova řada D 10.2.1)

Nechť $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je nekonečněkrát diferencovatelná v $x_0 \in \mathbb{R}$. Pak řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{f^{(k)}(x_0)}{k!} (x - x_0)^k$$

nazveme *Taylorovou řadou* funkce f v bodě x_0 .

Věta (5 O vztahu mocninných a Taylorových řad V 10.2.3)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{R}$, $x_0 \in \mathbb{R}$ a existuje $\delta > 0$ takové, že mocninná řada $\sum_{k=0}^{\infty} a_k (x - x_0)^k$ konverguje na $(x_0 - \delta, x_0 + \delta)$. Pak je Taylorovou řadou svého součtu v bodě x_0 .

9.2 Vztah mezi mocninnými a Taylorovými řadami I

Definice (2 Taylorova řada D 10.2.1)

Nechť $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ je nekonečněkrát diferencovatelná v $x_0 \in \mathbb{R}$. Pak řadu

$$\sum_{k=0}^{\infty} \frac{f^{(k)}(x_0)}{k!} (x - x_0)^k$$

nazveme *Taylorovou řadou* funkce f v bodě x_0 .

Věta (5 O vztahu mocninných a Taylorových řad V 10.2.3)

Nechť $\{a_k\} \subset \mathbb{R}$, $x_0 \in \mathbb{R}$ a existuje $\delta > 0$ takové, že mocninná řada $\sum_{k=0}^{\infty} a_k (x - x_0)^k$ konverguje na $(x_0 - \delta, x_0 + \delta)$. Pak je Taylorovou řadou svého součtu v bodě x_0 .